

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (34)

спецвипуск до

Всеукраїнського фестивалю науки

*«Наукові виміри освітнього середовища сучасних
коледжів»*

Вінниця – 2020

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 2 (34)

Свідцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 4 від 18 травня 2020 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2020. – Випуск 2(34). – 148с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2020

З М І С Т

С Л О В О Р Е Д А К Т О Р А

МАРЦЕНЮК О.Г., РУДА Т.В.

Видавнича діяльність Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»5

П Е Д А Г О Г І К А О С О Б И С Т О С Т І У В И М І Р А Х П Е Д А Г О Г І Ч Н О Ї М А Й С Т Е Р Н О С Т І

БАРЩЕВСЬКА І.В

Особливості діагностики та педагогічного супроводу дітей із синдромом Аспергера....11

УКРАЇНЕЦЬ І. М.

Гурткова робота як складова частина науково-дослідницької роботи студентів13

НЕНЧИНСЬКА Л.В., ТУРЛЮК С.В.

А на вечорницях дівки-чарівниці. Потоковий виховний захід «Андріївські вечорниці на сучасний лад»16

МАЗУР Т.А.

Виховна година на тему: «Традиції чаювання в різних країнах світу».....22

ОМЕЛЯНЧИК Т.Г., НЕНЧИНСЬКА Л.В.,

Художнє розв'язання Остапом Вишнею одвічних проблем людини та природи, людини та пам'яті, людини та вічності буття, людини та землі, на якій вона живе29

РОМАНУХА Ю.В

Калейдоскоп виховної роботи34

О С В І Т Н І І Н Н О В А Ц І Ї : П Е Д А Г О Г І К А , П С И Х О Л О Г І Я , М Е Т О Д И К А В И К Л А Д А Н Н Я

БЕРЕЗІЙ ІННА

Сучасний вихователь-методист закладу дошкільної освіти38

ВЕГЕРУК ІРИНА

Методика формування іншомовної лексичної компетентності учнів41

ГОРЕЦЬКА ДІАНА, ГРИГОРЯН АЛІНА

Сучасні підходи до формування естетичної компетентності молодших школярів на уроках музичного мистецтва.....46

ЗАТКОВСЬКА МАРІЯ

Проблема організації естетично-творчої діяльності школярів50

ІЩУК ОКСАНА

Особливості організації діагностики потенційно обдарованих дітей55

КУПРЯШОВА ТАЇСІЯ

Використання інтерактивних методів навчання на уроках англійської мови60

ЛАУТА ЛЮДМИЛА

Засоби досягнення результативності у навчанні англійській мові63

ЛЕЛЕКА АНАСТАСІЯ

Використання різних видів наочності в процесі формування мовної компетентності учнів.....67

МАРТИНЮК ОЛЬГА

Діагностика мотиваційного компоненту навчальної діяльності молодших школярів71

МЕЛЬНИК АНАСТАСІЯ

Розвиток образного мислення школярів засобами музичного мистецтва76

ПАВЛОВА ОЛЕКСАНДРА

Психолого-педагогічні особливості взаємодії вчителів та батьків з дітьми підліткового віку81

РИЖУК ГАННА

Формування екологічної свідомості дошкільників засобами природи за В.О. Сухомлинським85

СЛИВА АННА

Використання інформаційно-комунікативних технологій для формування екологічної культури здобувачів дошкільної освіти засобами народної педагогіки89

КНИШ ОЛЬГА

Диференційований підхід у навчанні93

ТКАЧУК ВАЛЕРІЯ

Комплекс вправ для формування іншомовної монологічної компетентності учнів95

ФЕЄР ВІТАЛІЯ

Методика використання інтерактивної дошки «Smart Board» на уроках англійської мови100

ХОМЕНКО СВІТЛАНА

Формування мовленнєвих компетентностей дітей дошкільного віку в процесі ознайомлення з українськими прислів'ями та приказками103

МОВА, КУЛЬТУРА ТА ПЕРЕКЛАД У ДОСЛІДЖЕННЯХ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ

НЕНЧИНСЬКА ТЕТЯНА, ДУДКЕВИЧ ІВАН

Міжмовні омоніми108

ЗАБЛОЦЬКА АНЖЕЛІКА

Extension in Lexis of Modern English111

ЗАРІЧАНСЬКА ОЛЬГА, КИРИЛОВСЬКА ЛЕНА

Місце іншомовних запозичень в словниковому складі англійської мови114

МАРТИНЮК ЮЛІЯ

American English in Belles-Lettres119

МІХАЙЛОВА ДІМІТРІЙКА, ТРОФІМЧУК ЄЛІЗАВЕТА

Скорочення у сучасних англомовних ЗМІ: особливості їх використання у пресі та труднощі їх перекладу123

РЕМЕНЯК СОФІЯ, КУЛИК АНЖЕЛІКА

Варваризми в сучасній українській мові127

БАЛИК ТЕТЯНА

Providing Feedback at the English Lesson133

ДУБРОВІНА ОЛЬГА

Indian English and the Linguistic Situation in India136

ФЕЄР ВІТАЛІЯ

English as the Language of International Communication139

5. Коломієць Н. *Інтерактивні технології в особистісно зорієнтованій освіті* [Електронний ресурс]: <http://osvita.ua/school/method/technol/982/>
6. Комар О. (2005) *Інтерактивні технології – технології співпраці*. №2.
7. Крамаренко С.Г. (2002) *Інтерактивні техніки навчання, як засіб розвитку творчого потенціалу учнів*. № 5 – 6. 7-10 с.
8. Пироженко Л. (2004) *Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання*. 192 с.
9. Пометун О. (2002) *Як оцінити діяльність учнів на інтерактивному уроці*. №2. 2-6 с.
10. Редько В. (2011) *Інтерактивні технології навчання іноземної мови*. № 8-9. 28-36 с.
11. Суворова Н. А. (2005) *Інтерактивне навчання: нові підходи*. 167 с.
12. Жук Ю.О. (2006) *Проблеми формування інформаційного середовища навчального закладу* [Електронний ресурс]: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/ITZN/em1/emg.html>.

Стаття надійшла до редакції

23.05.20

**ЗАСОБИ ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ
У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ
(порівняльний аналіз українських підручників О.Карп'юк і
автентичних Fly High видавництва Pearson)**

УДК 373.3.091.64: 811.111

ЛАУТА ЛЮДМИЛА,

студентка філологічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Науковий керівник: МАРЦЕНЮК О.Г.,

спеціаліст вищої категорії, викладач – методист,

кандидат педагогічних наук, доцент

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Постановка проблеми. Актуальність проблеми є вибір підручника, який сприятиме кращому засвоєнню англійської мови. Підручник, який зацікавить у вивченні англійської мови та допоможе дітям оволодіти всіма процесами: комунікативними, лексичними, граматичними. Сучасний шкільний підручник іноземної мови виступає перш за все як: 1) як носій основного змісту іншомовної освіти і 2) як засобу навчання іншомовного спілкування. Підручник має демонструвати собою як дидактичний засіб, у якому ефективно і доцільно інтегруються навчальна діяльність школяра і методична робота вчителя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концепцію сучасного підручника з продемонстровано у таких дослідженнях: сутність підручника, його структура і функціональне забезпечення (В. Г. Бейлінсон, В. П. Безпалько, Д.Д.Зуєв, І. Я. Лернер, В. С. Цетлін та ін.); особливості побудови навчальної книги для початкової школи (Л. В. Занков, Я. П. Кодлюк, А. В. Полякова, О. Я. Савченко та ін.); аналіз та оцінювання підручників (Н. М. Буринська, Ф.–М. Жерар, Л. Я. Зоріна, К. Роеж'єр, В. С. Черепанов). Сучасні підходи до навчання іноземної мови цікавлять багатьох науковців (О. Бігич, І. Бім, В. Буренко, Н. Жеренко, О. Коваленко, О.

Метьолкіна, С. Ніколаєва, В. Редько, Л. Сажко, М. Сухолуцька, В. Черниш, Л. Шавернєва, О. Шаленко та ін.). Методичні аспекти навчання іноземних мов відображено в роботах І. Біма, П. Гальперіна, Н. Гальської, Р. Мільруда, Р. Лелонда (R. Lalonde), Дж. Річардса (J. Richards). Науковці аналізують вимоги до структури підручника, виявляють відповідність навчально-методичних комплексів програмним вимогам.

Мета дослідження. Розглянути та проаналізувати приклади навчальних підручників та допоміжних автентичних засобів навчання та обґрунтувати їх переваги в навчанні іноземної мови.

Завданнями статті є:

- 1) проаналізувати підручник з англійської мови О.Д. Карп'юк;
- 2) проаналізувати автентичний підручник Pearson "Fly High".

Виклад основного матеріалу.

Роль шкільного підручника розглядається як формування навчальних компетентностей учнів тому, перш за все сучасний підручник має бути діяльнісно орієнтованим. Підручник – це базовий носій інформації, який є засобом для засвоєння знання й включає систематизований навчальний матеріал, передбачений навчальною програмою. У підручнику відображено всі властивості змісту освіти, які мають націлювати учнів на навчально-інформаційну, репродуктивну, творчу, комунікативну діяльність.

Підручник є комбінованим інформаційним зразком, яка включає три основні блоки: 1) наслідок праці роботи учня з підручником (до кожної теми чи розділу); 2) текстовий блок, який розподіляється на основний, додатковий та пояснювальний; 3) блок діяльнісного спрямування (питання і завдання на здійснення різноманітних видів навчальної діяльності).

Підручник як навчальний засіб повинен виконувати такі головні функції: інформаційно-пізнавальну, дослідницьку, практичну, самоосвітню, які спрямовані на розвиткові основних предметних і загально-навчальних завдань учнів.

Завдання підручника полягає не тільки в заохоченні учнів пізнавати дійсність, а й у підготовці їх до практичного застосування знань. Ця функція

здійснюється через вправи й завдання, які дають змогу вдосконалювати

різні практичні навички та стимулюють практичну діяльність.

Та визначити чи навчилися школярі в результаті оволодіння загальними навчальними вміннями. Підручник часто розглядається не як засіб повторення вивченого, а як інструмент, за допомогою якого вчитель навчає і виховує учнів, організовує їхню навчальну діяльність.

У методиці викладання іноземної мови підручник є невід'ємною складовою навчально-методичного комплексу з іноземної мови, адже відіграє важливу роль у правильному та ефективному формуванні іншомовної компетенції в учнів.

Основні вимоги до підручника з іноземної мови виклала Н.І. Гез:

1. Системність і комплектність;
2. необхідність врахування особливостей етапів навчання;
3. послідовність матеріалів підручника;
4. врахування особливостей рідної мови;
5. науково обґрунтований підхід до відбору матеріалів навчання;
6. мовленнєва спрямованість матеріалів навчання;
7. концентрична і циклічна побудова.

В ідеалі усі засоби мають бути представлені в навчально-методичному комплексі, за яким проводиться навчання іноземної мови.

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ: ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ, МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ

Одним із головних факторів успішності у вивченні англійської мови в школі є підбір підручника для учнів 1 - 2 класу, який буде застосовуватися на заняттях під час навчального процесу.

Матеріал в підручниках з англійської мови для початкових класів повинен бути висвітлений настільки цікаво та легко, щоб у дитини під час заняття появлялося відчуття цікавої та захоплюючої гри. Таким чином переважна кількість британських підручників написані саме в такому стилі, що робить сприймання предмету дитиною більш ефективним.

Але ми все ж таки спробуємо, порівняти українське видавництво (Оксана Карп'юк) з автентичним (Pearson 'Fly High').

Проаналізуємо головні навчально-методичні комплекси з англійської мови для учнів 1 класу. О. Карп'юк розглядає іноземну мову як інструмент у діалозі а також усвідомлює важливість принципу комунікативності. Перевагами підручника є запропоновані ігрові тренування, уявні подорожі до Чарівного острова, застосування дитячих віршів і пісень, подання комунікативних форм за допомогою схеми-малюнка. Передбачувані є застосування рольових ігор як засіб автоматизації дій учнів з мовним і мовленнєвим матеріалом. При цьому в основу лексичного матеріалу викладено мовленнєві потреби дітей. Це назви тварин, іграшок, свят, привітання, фрази знайомства, команди, які використовують під час фізкультхвилинок, тощо. У текстах використані англійські імена та назви свят, серед героїв – Санта Клаус і Мері Поппінс. Це дозволяє утворювати соціокультурну обізнаність і залучати учнів у світ культури Англії.

Проте, менше уваги зосереджено на опрацюванні нових лексичних компонентів, роботі над граматичним матеріалом, що негативно відбивається на формування

комунікативної компетентності молодших школярів. Взагалі відсутні завдання на застосування міжпредметних зв'язків. У підручниках Карп'юк граматичні структури подаються у мовленнєвих зразках, які входять до складу діалогів або текстів. Опори, які подані в підручниках у вигляді таблиць, служать кращому усвідомленню учнями форми, значення і вживання граматичних явищ, що вивчаються. Але відсутні будь-які пояснення щодо форми і функції відповідного граматичного явища, що, на нашу думку, є раціональним, особливо на початку вивчення мови молодшими школярами. На жаль, в усіх підручниках цього навчального комплексу інструкції до вправ мають некомунікативний характер.

Далі розглянемо автентичний підручник Pearson 'Fly High'. Підручник Fly High Ukraine - створена спеціально для успішної реалізації концепції «Нова українська школа», – оновлений бестселер британського видавництва Pearson Fly High Ukraine 1.

Fly High Ukraine 1 загалом відповідає вимогам Нового стандарту початкової освіти та програм Нової української школи і повністю реалізує компетентнісний підхід до навчання англійської мови у першому класі.

Fly High Ukraine 1 включає насичений матеріал для проведення пропедевтичного етапу вивчення іноземної мови, під час якого учні засвоюють базовий лексичний та граматичний матеріал, ефективно розвивають навички сприйняття на слух та говоріння, а найголовніше, у зручній та цікавій атмосфері при звичаюватися до нового для себе способу вивчення іноземної мови.

Відповідно до програми, алфавіт у Fly High Ukraine 1 вводиться крок за кроком й таким чином, що діти, опановуючи нові літери, розвивають навички зорового сприйняття та писемного мовлення.

Інструкції англійською та українською мовами формують позитивне середовище та,

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ: ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ, МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ

у поєднанні з англо-українським словником, дозволяють батькам учнів орієнтуватися в навчальному процесі.

Окрім цього Fly High Ukraine 1:

- реалізує новий принцип оцінювання навчальних результатів рекомендований НУШ – розділ My Fly High Diary.
- формує соціокультурну компетенцію маленьких учнів – розділ Culture: Ukraine and Great Britain.
- навчає учнів бути ввічливими, дбайливо ставитись до своїх речей, навчатись – рубрика Values.

У кожному рівні підручника заходиться понад 20 пісень з версією караоке, яке сприяє швидкому вивченню та вдосконалення словникового запасу, а на аудіо CD у книзі для учня записані історії та пісні, які учні можуть ще раз прослухати вдома.

Прописи у підручнику та робочому зошиті готують дітей до розпізнавання та запам'ятовування, а додаткові граматичні завдання та вправи на CD-Rom в ігровій формі допомагають засвоєнню нових слів, виразів та граматичних конструкцій. Значна увага приділяється проектній роботі та фонетиці.

Книга для вчителя насичена додатковим ресурсом з іграми, ребусами, кросвордами та роздатковим матеріалом;

Гнучка система Fly High Ukraine 1 дозволяє ефективно використовувати підручник як з 2-ма, так і з 3-ма уроками англійської на тиждень. А готові календарно-тематичні планування під кожен з варіантів навчання заощадять час на підготовку до уроків.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Як уже було зазначено вище, молодша школа є початковим етапом у процесі оволодіння учнями іншомовним мовленням. Це потребує оновлення підходів та навчально-методичного забезпечення, у якому має бути врахована вікова та інтелектуальна специфіка дітей цього віку.

Проаналізувавши підручники Карп'юк та Fly High, можемо казати, що кожен має своєрідну та унікальну структуру. Але враховуючи, що маємо справу з дітьми початківцями, ми маємо віддати перевагу автентичному підручнику, так як там більш спрямовано на детальне засвоєння нового матеріалу та вдосконалення знань у вивченні англійської мови

Питання щодо найрезультативнішого, цікавого та методичного-правильно складеного підручника як основний комплекс якості навчання іноземної мови залишається актуальним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Васильєва О. В. Сучасні навчально-методичні комплекси з англійської мови для першого класу [Електронний ресурс] / О. В. Васильєва. — Режим доступу : <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/10/50.pdf>.
2. Книга вчителя іноземної мови: Довідково-методичне видання / Упоряд. О. Я. Коваленко, І. П. Кудіна. — Хар-ків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. — 240 с.
3. Карп'юк О. Д. Англійська мова (підручник для 1 класу загальноосвітніх навчальних закладів) / О. Д. Карп'юк. — Тернопіль: Астон. — 2012. — 136 с.
4. Кодлюк Я. П. Підручник для початкової школи: дидактико-методичний аспект / Я. П. Кодлюк. — Тернопіль: ТНПУ, 2009. — 100 с.
5. Кушніров М. О. Сучасні підходи до навчання іноземної мови: орієнтація на цінності особистісного розвитку й гуманізму / М. О. Кушніров // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. — 2014. — № 8. — С. 348–356.

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ: ПЕДАГОГІКА, ПСИХОЛОГІЯ, МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ

6. Палій О. А. Про підвищення ефективності навчання другої іноземної мови в ЗНЗ / О. А. Палій // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки. – 2014. – № 1. – С. 120–124.
7. Редько В. Г. Теорія і практика конструювання змісту шкільних підручників з іноземних мов : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.09 / В. Г. Редько ; НАПН України, Ін-т педагогіки. — Київ, 2017. — 44 с. : іл., табл.
8. Савченко О. Я. Без якісного підручника якісна шкільна освіта неможлива / О. Я. Савченко // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць / редкол. – К.: Комп'ютер у школі та сім'ї, 1999. – С. 3–6.
9. Скорнякова М. Є. Сучасні методи викладання англійської мови. // Англійська мова та література. – 2005. – №28. – С. 2 – 12.

Стаття надійшла до редакції
10.04.20

ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ НАОЧНОСТІ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ

УДК 37.915.3: 81 – 047.22

ЛЕЛЕКА АНАСТАСІЯ,

студентка філологічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Науковий керівник: МАРЦЕНЮК О.Г.,

спеціаліст вищої категорії, викладач – методист,

кандидат педагогічних наук, доцент

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Постановка проблеми: Застосування спеціальних видів наочності покращує формування мовної компетентності учнів. В освітньому процесі важливо розвивати у здобувачів освіти інтерес до навчання, спиратися на чуттєве сприйняття навчальної інформації, включати всі органи чуття при сприйнятті навколишнього світу. Чим різноманітніше чуттєве сприйняття навчального матеріалу, тим міцніше він засвоюється. Це досягається при широкому використанні наочних засобів на усіх етапах навчання. **Актуальність теми** полягає у тому, що за допомогою дослідження даної теми, аналізу та порівняння з відомими вже

підходами можливо виокремити ефективні способи використання різних видів наочності у формуванні мовної компетенції на різних етапах навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій: Необхідність використання наочності в процесі навчання була обґрунтована чеським педагогом Я.А. Коменським. Він вважав, що основою навчання має бути чуттєве пізнання, чуттєвий досвід суб'єкта навчання, а діяльність зовнішніх органів чуттів всеохоплюючою [6, с. 383]. Проблема наочності ще ширше і обґрунтованіше була представлена в працях Й.Г. Песталоцці. Наочність він розглядав як найважливішу